

הפיקוח על הבנקים

כ"ה חשוון תשפ"ד | 09.11.2023

8.442.14482

לכבוד
גב' איילין טולדנו – יו"ר ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון
בישראל עם המפקח על הבנקים וחברי הועדה

לכבוד
התאגידים הבנקאיים והסולקים
לידי: החשבונאי הראשי

א.ג.נ,

הנדון: דגשים נוספים לדוחות לציבור לרבעון השלישי של שנת 2023

בשל חוסר הוודאות שנוצר כתוצאה מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" והשלכותיה האפשריות על הכלכלה בישראל, ולאור החשיבות שהפיקוח על הבנקים מייחס לגילוי מלא ומעודכן בדוחות לציבור של התאגידים הבנקאיים ושל הסולקים (להלן – תאגידים בנקאיים), על התאגידים הבנקאיים לוודא כי דוחותיהם לציבור לרבעון השלישי של שנת 2023 (להלן – הדוחות לרבעון השלישי) נותנים ביטוי וגילוי נאות להשפעות המלחמה על תוצאות פעילויותיהם, מצבם הכספי, הסיכונים אליהם הם חשופים, והאופן שבו הם פועלים כדי לנהל סיכונים אלה וכדי לתמוך בצרכים של הלקוחות ושל העובדים שלהם. להלן דגשים לעריכת הדוחות לרבעון השלישי:

1. הפרשה להפסדי אשראי

1.1. הפסדי האשראי הצפויים של תאגידים בנקאיים כוללים, בין היתר, השפעת תחזיות להתפתחויות עתידיות. בהתאם לכך, בחישוב הפסדי האשראי הצפויים בדוחות לרבעון השלישי יש לכלול את ההשפעה הצפויה של מלחמת חרבות ברזל למועד הסמוך למועד פרסום הדוחות, ולהגדיל בהתאם את הסכומים שנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי. לאורך זמן, בדוחות לשנת 2023 ואילך, ככל שיעמוד לרשות התאגיד הבנקאי מידע נוסף לגבי השפעות צפויות נוספות של המלחמה, אומדני ההפרשה יותאמו למידע הנוסף.

1.2. בדוחות לרבעון השלישי יינתן גילוי בדוח הדירקטוריון וההנהלה להתפתחויות מהותיות בהפרשה להפסדי אשראי, תוך התייחסות לאופן שבו בקביעת ההפרשה הובאו בחשבון התפתחויות צפויות באיכות האשראי ובגורמים כלכליים אחרים, והגידול ברמת חוסר הודאות.

במסגרת זו על תאגיד בנקאי לכלול גילוי כמותי להנחות העבודה שלו לגבי התפתחות גורמים כלכליים עיקריים אשר עלולים להשפיע על הפסדי האשראי, וגילוי בדבר האופן שבו הנחות אלה באו לידי ביטוי בקביעת ההפרשה להפסדי אשראי שלו. בנוסף ייכלל גילוי כמותי לתוצאות ניתוח רגישות להשפעה על אומדן ההפרשה של שינויים בהנחות עבודה אלה¹.

¹ לנוכח הנסיבות הקיימות בשלב זה, תאגיד בנקאי רשאי להציג את ניתוח הרגישות ביחס להשפעת שינויים היפותטיים קבועים בגורמים העיקריים אשר שימשו בחישוב ההפרשה, ובלבד שיציין עובדה זו.

2. גילוי בדוח הדירקטוריון וההנהלה

כדי לשקף את ההשפעות העיקריות של המלחמה על התאגיד הבנקאי, בדוחות לרבעון השלישי על התאגיד הבנקאי לתת גילוי איכותי וכמותי להתפתחויות מהותיות שחלו עד סמוך למועד פרסום הדוח ולמגמות הצפויות בתקופה הקרובה.

במסגרת זו יש להתייחס, בין היתר, להשפעות מהותיות של המלחמה עד סמוך למועד פרסום הדוח על הנושאים הבאים:

2.1. תוצאות התאגיד הבנקאי, הרווח הכולל שלו, מצבו הכספי, יחס ההון, יחס המינוף ויחס כיסוי הנזילות שלו.

2.2. הסיכונים העיקריים של התאגיד הבנקאי, לרבות: סיכוני האשראי, סיכוני הריבית, מטבע חוץ ואינפלציה, סיכוני הנזילות ומצב מקורות המימון ועלותן, והסיכונים התפעוליים לסוגיהם.

2.3. להלן מספר דגשים בהקשר זה:

2.3.1. הגילוי יינתן במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה במסגרת ההתייחסות למגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים, ויכלול הפניה לחלקים נוספים בדוח הדירקטוריון וההנהלה בהם נכלל דיון נוסף בהשפעת המלחמה.

2.3.2. יינתן גילוי על הפעולות העיקריות בהן נוקט התאגיד הבנקאי כדי להתמודד עם התפתחויות אלה וכדי לתמוך בצרכים של הלקוחות ושל העובדים שלו, כולל אומדן ההשפעה הכמותית, והסבר לאופן חישוב האומדן.

2.3.3. סיכון אשראי -

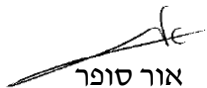
2.3.3.1. הגילוי יכלול התפתחויות מהותיות בסיכון האשראי לפי מגזרי פעילות וענפי משק, בדגש על ענפים שרמת הסיכון שלהם עלתה בגין המלחמה².

2.3.3.2. הגילוי יכלול מידע על חובות ששונו תנאיהם עד לסמוך למועד פרסום הדוח, בהתאם למכתבנו מיום 19.10.2022 בנושא "מלחמת" חרבות ברזל" - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור³.

2.3.4. סיכוני ריבית ומטבע חוץ -

הגילוי יכלול גילוי כמותי למצב החשיפות ולתוצאות תרחישים לסיכוני ריבית ולסיכוני מטבע חוץ, למועד הסמוך למועד פרסום הדוח³, תוך התייחסות להשפעת ההנחות שבהן נעשה שימוש.

בכבוד רב,

אור סופר

סגן המפקח על הבנקים

העתק: דניאל חחיאשוילי, המפקח על הבנקים

עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי

² בין היתר יש להוסיף מידע על סיכון אשראי אשר יערך בהתאם למתכונת הפירוט שנכללת בדוח הסיכונים השנתי – ראה נספח 5 להוראות הדיווח לציבור בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים, בשינויים המחויבים. תאגיד בנקאי רשאי להציג מספרי השוואה המתייחסים לסוף שנת 2022 בלבד.

³ כאשר נתונים למועד הסמוך למועד פרסום הדוח אינם שונים מהותית מהנתונים ליום 30.9.2023 אין צורך לתת את הגילוי האמור ובלבד שהתאגיד הבנקאי יציין עובדה זו.